

نگرشی در لباس عصر قاجار

سپیده اسماعیلی

۴۱۶

• نگرشی در لباس عصر قاجار

• جی.ام. ووگلسانگ — فریدون برجسته

• ۵۵ صفحه

• روتردام — سال ۲۰۰۲

• An Introduction to Qajar Era Dress

• G. M. Vogelsang - Freydoun Barjesteh

• 55 Pages

• Rotterdam 2002

در دوران قاجار به دلیل سفرهای متعدد پادشاهان چون ناصرالدین شاه به اروپا و آشنایی با اروپاییان و ورود کالاهای جدید به ایران تعاریف مردم از لباس تغییرات عمده‌ای یافت. لباس مردان برگرفته از سنت ایرانی بودند ولی طرحی غربی داشتند برای مثال لباس آنان را رداهای بلند افتاده، کت‌های طراحی شدهٔ غرب و شلوارهای تنگی تشکیل می‌دادند که تعمداً فرم بدن را نمایان می‌ساختند و یا تغییرات در لباس زنان که بیشتر جنبه‌ی نمایشی داشتند برگرفته از دامنهای رقص اروپایی بودند.

نگرشی در لباس عصر قاجار عنوان کتابی است که به بررسی انواع لباس‌ها و پارچه‌های مورد استفاده در آن دوران می‌پردازد. این کتاب توضیحات فراوانی درباره‌ی نوع لباس‌ها و طرح آنها، لباس‌های محلی و عامه‌ی مردم و فرم دولتی دارد که به وسیله‌ی عکس‌های مناسبی که نمونه‌ی البسه‌ی زنان و مردان را نشان می‌دهد، توضیحات خود را به صورت کامل و جالبی ارایه کرده است.

An Introduction to Qajar Era Dress

G.M. Vogelsang-Eastwood

and L.A. Ferydoun Barjesteh van Waalwijk van Doorn

with the support of the

INTERNATIONAL QAJAR STUDIES ASSOCIATION

Barjesteh van Waalwijk van Doorn & Co's
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ

Rotterdam 2002

این توضیحات در ۷ بخش با عنوان‌هایی چون: عصر قاجار، خیاط‌های مردانه و زنانه، لباس مردانه، لباس خانم‌ها در خانه، لباس مجلسی خانم‌ها، انواع پاپوش‌ها (کفش‌ها) و زیبایی فردی. در این بخش‌ها با تاریخچه‌ی خاندان قاجار و پادشاهان آن چون آقامحمدخان قاجار، از سال ۱۷۹۴، تا زمان احمد شاه، سال ۱۹۲۵، و تعداد خیاطی‌ها در تهران و شهرهای بزرگ چون بازار اصفهان آشنا می‌شویم. با استفاده از عکس‌ها و زیرنویس کامل آنها انواع لباس‌های مردانه و زنانه آن زمان را می‌توان مشاهده کرد و می‌توان به راحتی از گونه‌های آرایشی صورت، مو و دستان زنان و مردان آگاهی پیدا کرد.

پروژه‌ی تحقیقاتی لباس محلی و مذهبی ایرانیان در سال ۱۹۹۷ زیر نظر دکتر جی. ام از مرکز مطالعاتی لیدن (هلند) و دکتر دبلیو. جی از دانشگاه لیدن صورت گرفت که در آن بالغ بر ۱۰۰۰ نوع لباس مورد مطالعه قرار گرفت.

تحقیقات در البته‌ی عصر قاجار نشأت گرفته از سه کلکسیون بزرگ و معتبر است. اولین کلکسیون سال ۱۸۸۳ تأسیس شده و در موزه‌ی بین‌المللی نژادشناسی قرار گرفته. دومین، در مرکز مطالعات لباس جهان اسلام و سومین هم کلکسیون خصوصی لباس و نشانه‌های دوران قاجار بهمن بیانی است که در مرکز مطالعاتی قرار دارد.

An Introduction to Qajar Era Dress

G.M. Vogelsang-Eastwood
and E.A. Ferydoun Barjesteh van Waalwijk van Doorn

این کتاب به زبان انگلیسی است و توسط دکتر جی. ام. ووگلسانگ و فریدون بر جسته
جمع آوری شده و چاپ و جمع آوری این کتاب مورد حمایت مرکز مطالعاتی بین المللی قاجار
می باشد که در سال ۲۰۰۲ در روتردام به چاپ رسیده است.

۴۱۸

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پژوهشگاه علوم انسانی

منتشر شد:

دیوان عارف قزوینی

(براساس نسخه ۱۹۲۴ چاپ برلین)

بکوشش ولی الله درودیان

انتشارات صدای معاصر - تهران - فلکه دوم تهران پارس - خیابان جشنواره - پلاک ۲۰

تلفن ۷۲۹۰۴۴۶